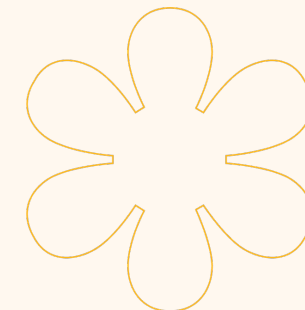

Elinvoimaa yrittäjämäisellä osaamisella!

Naantalin yrittäjyyskasvatuksen
kehittämishjelma 2024–2028

Naantali*

Sisällys

Aluksi Hankkeen toteuttajien alkusanat.	3
Mistä lähdimme liikkeelle? Yrittäjyyskasvatustyön nykytila Naantalissa.	4
Mitä kohti kuljemme? Naantalın yrittäjyyskasvatustyön visio 2028 sekä arvot sen taustalla.	5
Mitä saavutamme matkalla? Yrittäjyyskasvatuksen kehittämisen tavoitteet seuraavalle kolmelle vuodelle.	6
Yrittäjyyskasvatustyön koordinaointi Naantalın yrittäjyyskasvatustiimi.	7

Aluksi

Lasten ja nuorten yrittäjämäistä osaamista kehittäväällä yrittäjyyskasvatustyöllä on Suomessa pitkät perinteet. Jo 1990-luvulla opetussuunnitelmiin kirjattu yrittäjyyskasvatus näkyy nykyään mainintoina myös alueellisissa ja paikallisissa elinvoimaohjelmissä, mikä osaltaan viestii yrittäjyyskasvatuksen merkityksen laajemmasta tunnistamisesta myös koulutuksen kontekstin ulkopuolella.

Yrittäjyyskasvatuksen vaikuttavuuden kehittäminen osana kunnan tai alueen muuta elinvoimatyötä edellyttää kuitenkin paitsi vahvaa yhteistä tahtotilaa myös tiivistä ja sujuvaa yhteistyötä eri sektoreita ja organisaatioita edustavien toimijoiden välillä. Jos tältä yhteistyöltä puuttuu käytännön työkalut ja yhteisen tekemisen raamit, jää yrittäjyyskasvatuksen huomioiminen valitettavan usein vain sanojen tasolle.

Varsinais-Suomen liiton rahoittamassa **Elinvoimaa yrittäjämäisellä osaamisella – kehittämismalli kuntiin -hankkeessa (2023–2024)** halusimme vastata tähän haasteeseen luomalla kunnille käytännönläheisen toimintamallin yrittäjyyskasvatuksen vaikuttavuuden strategiseen kehittämiseen kuntien, oppilaitosten ja kolmannen sektorin yhteistyössä. Mallin kehittämistyön keskiössä ovat olleet Naantalissa ja Paraisilla toteutetut

pilotit, joissa kumpaankin kaupunkiin luotiin omat yrittäjyyskasvatuksen kehittämisstrategiat.

Naantalın kehittämistiimin ansiokkaan työn tulos on nähtävissä tämän esityksen seuraavilla sivuilla. Naantalın yrittäjyyskasvatustyön kehittämistä tukevat nyt yhteinen visio, sen toteutumista edistävät tavoitteet ja toimenpiteideat sekä vastaperustettu yrittäjyyskasvatustiimi. Mikä hienointa, yhteinen matka kohti toivottua tulevaisuutta on jo käynnissä – eikä muuten pelkästään paperilla!

Suuri kiitoksemme Naantalın strategiapilottiin osallistuneille ammattilaisille!

JOHANNA VAINIO
Projektipäällikkö
Koulutus- ja
osaamisasioiden päällikkö,
Varsinais-Suomen Yrittäjät

SANNA LEHTONEN
Asiantuntijakehittäjä
Toiminnanjohtaja,
Valtakunnallinen YES ry

MONA JOHANSSON
Palvelumuotoilun asiantuntija
Design Lead,
Aliats Oy

Yrittäjyyskasvatustyön nykytila Naantalissa

Vahvuudet

- **Naantalista löytyy yrittäjyyskasvatuksen osaamista.**
Yrittäjyyskasvatusta on annettu Naantalissa jo pitkään, ja oppilaitoksissa toimii erinomaisesti yrittäjyyskasvatusta ja sen tavoitteita sekä yrittäjämäistä pedagogiikkaa ymmärtäviä ammattilaisia. Yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseen löytyy lisäksi valmiita malleja.
- **Naantalissa on motivoituneita ja innokkaita tekijöitä.**
Naantalilaisilla oppilaitoksilla, mutta myös paikallisten yrittäjien ja kaupungin edustajilla on selkeä ja yhteinen tahtotila yrittäjyyskasvatuksen strategiseen kehittämiseen.
- **Yhteistyö yrittäjien kanssa sujuvaa ja hedelmällistä.**
Oppilaitosten ja naantalilaisten yritysten onnistuneesta yhteistyöstä yrittäjyyskasvatuksen toteuttamisessa löytyy paljon yksittäisiä esimerkkejä. Paikallinen yrittäjäyhdistys Naantalin Yrittäjät on aktiivisesti mukana edistämässä yritysten oppilaitosyhteistyötä.
- **Naantali on sopivan kokoinen!** Yrittäjyyskasvatuksen johdonmukaista kehittämistä osana kaupungin elinvoimatyötä on oletettavasti helpompi lähteä toteuttamaan kunnassa, joka ei ole liian suuri, muttei liian pienikään.

Haasteet

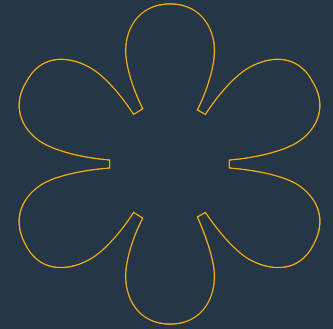
- **Eri toimijoita vaikea sitouttaa toimintaan.**
Yrittäjyyskasvatuksen laaja-alainen kehittäminen vaatisi säännöllisempää yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Naantalista puuttuu esimerkiksi toimintaa koordinoiva yrittäjyyskasvatustiimi.
- **Yrittäjyyskasvatus on pistemäistä ja hajanaista.**
Yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen ja kehittäminen ovat tähän mennessä olleet pitkälti yksittäisten oppilaitosten ja innostuneiden opettajien vastuulla. Yrittäjyyskasvatus ei tavoita kaikkia naantalilaisia lapsia ja nuoria.
- **Yrittäjyyskasvatuksella ei ole yhteisiä tavoitteita.**
Myös yhdessä määritellyt yrittäjyyskasvatuksen paikalliset tavoitteet ja linjanvedot puuttuvat.
- **Yrittäjyyskasvatukselta puuttuu resursseja.** Yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseen ja sen koordinointiin suunnatut resurssit ovat Naantalissa olleet tähän mennessä vähäisiä. Opettajat kaipaivat ennen kaikkea aikaresursseja yrittäjyyskasvatuksen toimien suunnitteluun.

MITÄ KOHTI KULJEMME?

Visio

Vuonna 2028 Naantali on elinvoimainen yrittäjyyskasvatuskunta, jossa yrittäjyyskasvatus on vakiintunut kiinteäksi osaksi jokaisen lapsen ja nuoren oppimispolkua. Naantalissa kasvaa hyvinvoivia, yrittelijäitä ja aktiivisia kansalaisia, joilla on erinomaiset mahdollisuudet työllistyä omassa kaupungissa – nyt ja tulevaisuudessa.

Naantalilainen ei pelkää yrittää ja erehtyä, naantalilainen ei lannistu!

ARVOJA NAANTALIN YRITTÄJYYSKASVATUSTYÖN VISION POHJALLA:

Luottamus. Naantali on onnellisen elämän saaristolaiskaupunki, jonka myönteinen henki ja elinvoimaisuus ruokkivat lasten ja nuorten uskoa tulevaisuuteen ja sen tuomiin mahdollisuuksiin. Luottamus tulevaan ja omaan toimijuuteen tukee uteliaan, yritteliään ja vastuullisen asenteen omaksumista.

Osallisuus. Lapsilla ja nuorilla on Naantalissa tärkeä ja aktiivinen rooli osana paikallista yhteisöä, joka ei jätä ketään syrjään. Naantalissa kasvaa hyvinvoivia ja osallistuvia nuoria, jotka kokevat voivansa vaikuttaa oman elämänsä kulkuun.

Pystyvyys. Naantalissa halutaan varmistaa, että nuorilla on riittävästi osaamista, sinnikkyyttä ja muita valmiuksia selvitä ja kukoistaa tulevaisuuden työelämässä sekä elämän muilla osa-alueilla. Naantali innostaa yrittämään!

MITÄ SAAVUTAMME MATKALLA?

Tavoitteet vuosille 2024–2026

Matka kohti haluttua tulevaisuutta kulkee tärkeiden välietappien kautta. Naantalın yrittäjyyskasvatustyön kehittämiseksi asetettiin ensimmäisiksi kolmeksi vuodeksi kuusi vision toteutumista tukevaa tavoitetta:

1 Naantalissa on säännöllisesti kokoontuva yrittäjyyskasvatustiimi, jossa on mukana kaikkien eri koulutusasteiden, kaupungin, yrittäjien ja kolmannen sektorin edustajia. Tiimi koordinoi Naantalissa tehtävää yrittäjyyskasvatustyötä ja kehittää sen konkreettisia toimia. Tiimin toiminnalla on tarvittavat resurssit.

2 Naantalissa tehtävälle yrittäjyyskasvatukselle on määritetty selkeät, yhteiset tavoitteet.

3 Opettajat ymmärtävät yrittäjyyskasvatuksen tavoitteet, ja heillä on mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan sekä pohtia, miten toteuttaa yrittäjyyskasvatusta omassa opetuksessaan. Yrittäjyyskasvatus on muutenkin esillä opettajien arjessa.

4 Opettajat ja Naantalın elinkeinoelämä ovat tiiviissä kanssakäymisessä.

5 Naantalissa on yrittäjyyskasvatuksen Ehjä polku varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Ehjää polkua päivitetään säännöllisesti, ja se takaa toimien oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden.

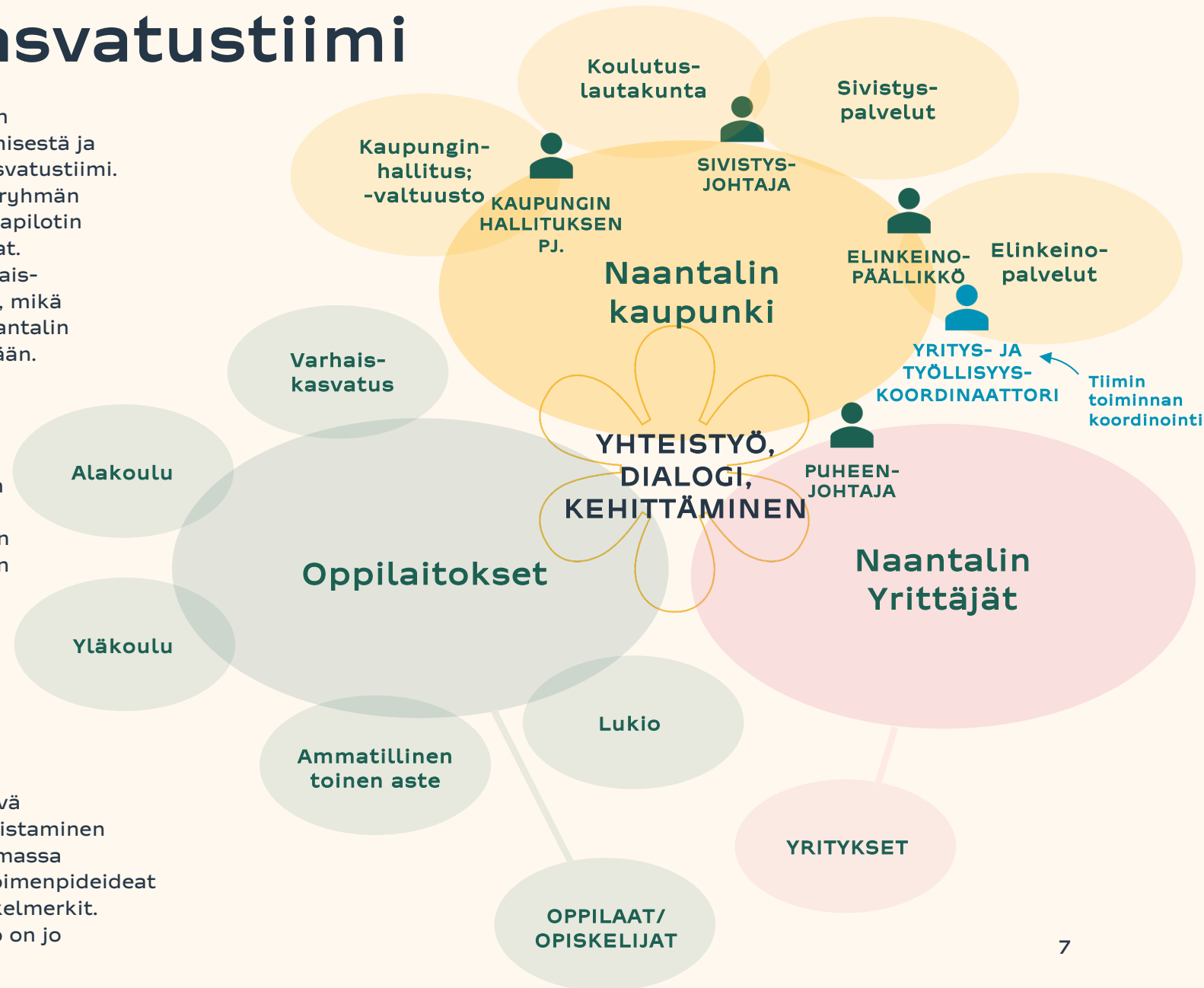
6 Yrittäjät ovat osa oppilaitoksen arkea ja heidän osaamistaan hyödynnetään opetuksessa.

Naantalin yrittäjyyskasvatustiimi

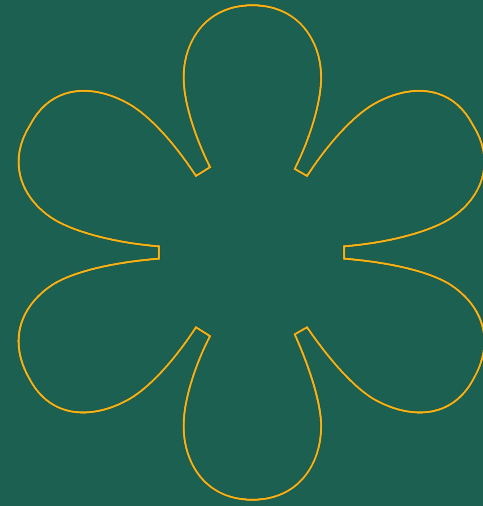
Naantaliin perustettiin pilottihankkeen aikana yrittäjyyskasvatuksen kehittämistä ja koordinoimista vastaava yrittäjyyskasvatustiimi. Oheisessa kuviossa esitetyn yhteistyöryhmän muodostavat aluksi hankkeen strategiapilotin kehittämistyöhön osallistuneet toimijat. Myöhemmin tiimiä täydennetään varhaiskasvatuksen ja alakoulujen edustajilla, mikä on välttämätöntä viimeistään, kun Naantalin Ehjän polun rakentaminen käynnistetään.

Tiimin on tarkoitus kokoontua säännöllisesti kahdesta neljään kertaa oppilaitosten lukuvuoden aikana. Käsiteltävästä asiasta riippuen tapaamisiin kutsutaan varsinaisten jäsenten lisäksi esimerkiksi kolmannen sektorin, yritysten tai lasten ja nuorten edustajia. Tiimin koolle kutsumisesta vastaa Naantalin kaupungin yritys- ja työllisyyskoordinaattori.

Naantalin yrittäjyyskasvatustyölle asetettu visio voi tulla todeksi vain organisaatio- ja sektorirajat ylittävän, ekosysteemimäisen toiminnan kautta. Yrittäjyyskasvatustiimin tärkein tehtävä onkin tämän yhteistoiminnan mahdollistaminen ja edistäminen. Tässä kehittämisohjelmassa esitetyt tavoitteet ja niistä johdetut toimenpideideat tuovat tehtävän hoitamiselle oivat askelmerkit. Naantalin yrittäjyyskasvatustiimin työ on jo reippaassa vauhdissa!

Naantali*

11/2024